

Çelebi Mehmed'in özelliklerini kaynak eserlere istinaden veren **Uzunçarşılı**, onun hakkındaki kanaatlerini şu ifadelerle aktarmaktadır:

"Çelebi Mehmed, ne babası Bâyezid ve kardeşi Musa Çelebi gibi sert, ne de diğer kardeşi Süleyman Çelebi gibi yumuşak ve kayıtsız idi. O, makul hareket eden, sabirli, azim ve irade sahibi, sözüne ve vaadine sadık, nazik, vakur ve ciddi bir hükümdardı. Yalnız dostuna değil, düşmanlarına da kendisini sevdirek itimat telkin etmiş ve kendisini saydırmıştır. Çelebi Mehmed hakkında Osmanlı tarihlerinden başka yabancı kaynaklar da iyi şahadette bulunmaktadır. Zamanının olayları gözden geçirilince bu kanaatte isabet olduğu anlaşılır. İyi görüşü, vaziyeti kavrayarak istediğini ve vaziyeti ona göre ayarlaması, duruma göre uysal davranarak ileri gitmeyişi, seri hareket etmesi de kendisini en tehlikeli gâilelerden başarı ile çıkarmıştır. Küçük-büyük 24 muharebede bulunarak kırka yakın yara aldığı rivayet edilmektedir. (Netâyıcı'l-Vukuat, I, 36). "

Annesi, Germiyanoglu Süleyman Sah'in kızı Devlet Hatun olan Mehmed Çelebi, Osmanlı Devleti'ni, karşılaştığı büyük bunalımlardan başarı ile kurtaran bir şahsiyettir. O, şehzadeler mücadelesinden galip çıkarak devletin birliğini sağlamıştı. Onun en büyük emeli, babası zamanındaki toprakları tekrar ele geçirmektir. Bu gaye için çaba sarf etmiş ve büyük ölçüde de muvaffak olmuştur. Daha önce sözü edilen Venediklilerle yapılan deniz muharebesi bir tarafa bırakılacak olursa Bizans ve diğer devletlerle dostane faaliyetlerde bulunmuştur. O, Memlûklular ile de dostça geçinmişti. Karamanoglu Mehmed Bey'in 822 (1419) yılında Memlûk ordusu tarafından esir edilerek Kahire'ye götürülmesi üzerine, Karamanlılar'ın, Kayseri'nin zapti konusundaki tesviklerine aldirmayan Mehmed Çelebi, dostluğu bozmamış ve sonucu belli olmayan bir maceraya atılmamıştır. Yerli ve yabancı hemen bütün kaynaklar, Çelebi Mehmed'in dirayetinden, sebatkârlığından ve iyi ahlâkından bahs ederler. **Hammer**, onun hakkında sunları yazar:

"Hayır ve din işleri ile ilgili müesseseler meydana getirmekte şöhretli Selçuk sultanı Birinci Alaeddin ile boy ölçülebilecek olan Birinci Mehmed; din âlimleri ve genellikle Kur'ân'a gönül vermiş olanlar hakkındaki cömertliği bakımından da Mısır sultanları ile rekabet edebilir. Osmanlı hükümdarları arasında ilk defa olmak üzere Anadolu ve Suriye yolu ile Mekke ve Medine'ye giden hacılar kervani ile bu iki kutsal şehrin fakirlerine dağıtılmak üzere "Sürre" adı ile altın olarak bir miktar akça gönderen odur. "

Günümüz yabancı tarihçilerinden biri olan **Norman Itzkowitz**, Çelebi Sultan Mehmed'den bahs ederken sunları söylemekten kendini alamaz:

"Tek yönetici olduğu zaman I. Mehmed'in (1413-1421) hükümlerinin başarısını belirgin kılan ihtiyatlıktı. Timur'un oğlu Sahruh'un gücü geri plânda ağırlığı hissettirdiği sürece Mehmed, topraklarını geri almış bulunan Anadolu beylerine karşı askerî harekate girişemezdi. Osmanlı tahtında gözü olanların, Bizans desteğine tabi olmaları sebebiyle de Kostantiniye ile ilişkilerini yumuşak tuttu. İç isyanlar, taht kavgaları ve idarî meselelerle sürekli taciz edilen Mehmed, başarıya götürmeyi düşündüğü yeniden yapılanma sebeplerini engelleyecek herhangi bir genel Avrupa tepkisini canlandırmama dikkatini gösterdi. Böylelikle onun kısa, ama hayatî önemdeki hükümdarlığı, Osmanlı topraklarının tamamen çözümlenmesini önleyen bir koruyuculuk faaliyeti olma başarısına erdi. "

Bazı tarihçiler tarafından devletin ikinci kurucusu olarak kabul edilen Çelebi Sultan Mehmed, çocuk denecek yastan beri üzerine almak zorunda kaldığı büyük mesuliyetlerden dolayı son derece yıpranmıştı. Vücudunda kırk kadar muharebe yarası taşıyordu. Bitmek tükenmek bilmeyen gâilelerle karşılaşmış ama bütün bu gâilelerin hakkından gelmesini bilmistir. Bununla beraber babası Yıldırım Bâyezid'in son yıllarda erdiği güce erememisti.

Çelebi Sultan Mehmed'in en büyüğü Murad olmak üzere **Mustafa, Kasım, Ahmed, Yusuf ve Mahmud adlarında altı oğlu ile yedi kızı olmuştur**

. Oğullarından Kasım ve Ahmed, hükümdarın kendisi hayatta iken vefat etmişlerdi. Çelebi Sultan Mehmed vefat ettiği zaman Murad Amasya'da, Mustafa da Hamideli (Isparta)'nde sancak beyi olarak bulunuyorlardı. Yusuf ile Mahmud ise henüz küçük yaşlarda idiler. Isparta sancak beyi Mustafa, İkinci Murad'ın hükümdarlığı zamanında saltanat iddiasına kalktığı için İznik'te yakalanarak bğdurulmuştu. Yusuf ile Mahmud ise ileride taht kavgalarına sebebiyet vermemeleri için gözlerine mil çekilerek kör edilmişlerdi. Fakat daha sonraları Bursa'da çıkan bir veba hastalığında ikisi de vefat etmişlerdi.

Çelebi Mehmed'in yedi kızından **Selçuk, Hafsa, Sultan, Ayşe ve Hatice** hatunların ad ve durumları bilinmekte ise de diğer iki kızının adı henüz bilinmemektedir. Bunlardan Selçuk Hatun, Candarogulları'ndan İsfendiyar Bey'in oğlu İbrahim Bey ile evlenmişti. İbrahim Bey'den çocukları olan Selçuk Hatun, kocasının ölümü üzerine Bursa'ya dönmüştü. 890 (1485) yılında epey yaşlanmış olarak vefat etmiştir. Hafsa Hatun, Çandarzâde veziriâzam İbrahim Paşa'nın oğlu Mahmud ile evlenmiş ve 847 (1443)'ten sonra Hacca giderek Mekke'de vefat etmiştir. Sultan Hatun, İsfendiyar Bey'in diğer oğlu Kasım Bey ile evlenmiştir. 848 (1444) de vefat etmiştir. Çelebi Mehmed'in diğer kızlarına gelince bunlar, İkinci Murad'ın hükümdarlığı zamanında Karamanogulları'ndan İbrahim, İsa ve Ali Beyler ile evlenmişlerdi. Kızlardan biri de Varna muharebesinde şehid olan Karaca Bey ile evlenmiştir.